

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Bailági Dorob-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Calea Regale Ferdinand (Rákóczi-ut)

A fürdővonat katasztrófája

Hét halott, husz sebesült

Tegnap délután hat óra tájt borzasztó katasztrófa történt a Félix-fürdőben. Egy hosszú tehervonat a kis állomáson vesztő fürdővonatba rohant és pozdorjává zúzta. Elteit jó negyed óra mire a városba érhetett a riasztó hír. A kávéházakban sápadtan ugráltak fel az alsós asztaltól az emberek, a hivatal szobákban rémült arcok meredtek egymásra: szent isten fiam, a feleségem... Az utcákon ijedt szaladgálás, a zápor zuhogott, autók, fiakerok vágattak a Gilányi soron tengezig érő sárban. Lassan nőttek a rémület árnyékai, véres katasztrófáról beszéltek, neveket emlegettek, s a vad hírek nyomán egyszer csak dermesztőn fagyott rá a pánik egy játékos, vig város arcára. Istenem hány családnak volt kint valakije a fürdőn, hányan várták a szerencsétlen vonattal a hozzájuk tartozó kedvest...

...Az országut lucskos kerécsapásán nyugodtan poroszkáló ökrösszekerek közt rohanunk a Félix-fürdő felé. A sörgvár előtt városi bérkocsi jön szembe velünk, de milyen utasokkal! Pokrócok, ponyvák, rongyok között fehér pólyákba varrt sebesültek. Egy kövér ur, bizonyára ismerős, fáradtan int. Feje gész tömeg. Az uton esőernyők alatt külvárosi emberek sietnek, cipőik nagyokat cuppan a ropant degeszben. A 83. számú autó röpül el mellettünk. Egy más hegyin hátán sebesültek. Aztán egy teherautó szirénája zeng háborzongatóan. Szintén a fürdőből jön. A soffőr szétterjeszti tenyerét, az ujjával mutatja: négy ember. Négy sebesült. Most megint egy fiaker jön két súlyos sérülttel, aztán egy üres komfortáblival találkozunk. Doktorért üget a városba. Most ismét egy karsu, fekete autó suhan el a sárfolyamban. Egy urihölgy fekszik benn, szemé lehunyva, mellette egy idősebb nő. A soffőr mellett fekete ruhás lány zokog. Az autó után vágató paripa: lóhalálában követi a gépkocsit egy fiatal tiszt. Nyomorúságos falusi szekér döcög az utszéken. Szénégetők szalonáznak rajt s tréfásan biztatják az autó lovasát: gyi, hé! Tíz perc s már a Félix-fürdőben vagyunk. A kevély jegenyék

szóttan, kopottan bólogatnak, az erdők királyi smaragd koronáját gyászfátyollal teríti le a szomorúságos eső. Olyan bánatos itt minden ebben a szakadó szörnyű záporban, pedig még csak most fordulunk be a telepre, ahol halálos izgalomban apróbb-nagyobb tömegek sűrűtlenek a vendéglő előtt. Autók, kocsik egész sorát fűrészi a menyei csatornák áradata.

Az első ismerős akit találunk Csana Aurél rendőrprefektus. Halálsápadt, a tekintete zavart, de mikor megszólítjuk fájdalmasan mosolyog:

— Már nyugodt vagyok — mondja rekedten ami engem illet. Szegény édesanyámat féltettem. Itt volt a fürdőn, azt hittem ő is... Borzasztó... De nem, nincs baj, hála istennek...

A mély, sötét alleén törtetünk a kis fürdőállomásra. Utközben hangosan zokogó asszonyok veszik magukat Morár kapitányra:

— Az uram... Schön Adolf... Kapitány ur...

— Nincs. Menjenek nyugodtan.

A katasztrófa helyén

A végzetes szerencsétlenség közvetlenül a Félix-fürdő pályaudvarán történt. A magas töltésen állt a 472-471. számú fürdővonat. A kis garnitúra nvole régmódú kocsival Püspökfürdőből kanverodott be az utasaival és várta a három perces, hogy indulhasson. Fülöp József vezényvezető, régi vasutas a lokomotív lépcsőjén állott, az utasok akiket szokás szerint a fürdővendégek kikísértek, kényelmesen helyezkedtek el a kupékban. Eső, utálatos eső korigott a vonat tetején, ilyen nyári helyen az eső ezerszer fertelmesebb. Marosán György vonatvezető éppen kapaszkodott a baklikocsira, amikor egy kétségbeesett, hörgő kiáltás szakadt fel, szörnyű üvöltés, amitől meg a vér:

— Kiugran! Emberek kiugran!

Valaki észrevette a közeledő apokaliptikus szerencsétlenséget. Az állomástól százötven lépésre, a pagony mellett éles fütttyentéssel kanyarodott be a vaskóhi tehervonat és sebesen rohant az állomás felé. A vasutasok, akik észrevették, szin-

Az állomás terraszn Borodi és Fodor detektívek pár csendőrrrel halottakat virrasztanak.

A katasztrófa első halottait vitték oda, akiket a töltés mellett találtak. Egy fiatal ember, bécsi kereskedő, Reich nevű, a mellkasa szétzúzva és mintha halottaiban mosolyogna. De csak képzelődés ez, bár mindenki így látja:

— Nászuton volt szegény — mondja Morár kapitány — a felesége a Püspökfürdőbe rándult. Talán most tudja meg...

A magas töltésen Peter Julian prefektus irányítja teljes energiával a rend fentartását. A töltés ellen valóságos sturmokat intéznek a kétségbeesett emberek, akik valakijüket keresik. De előbb meg kell várni a bünygi hatóságok embereit. Csana rendőrfőnök, Tempelean és Ariseanu csendőrszárny parancsnok igyekszik megnyugtítani őket. Itt van Bucsko polgármester, Horváth rendőrkapitány és nemsokára érkezik Jépure kir. ügyész dr Sólvyom vizsgálóbíróval...

kik látó tanúi voltak a szörnyűségnek — irtóztató csörömpölés recsegés-ropogás zaja, aztán vér fagyasztó jajveszéklés irtó asszonyi sikoltás repkedett a fák között. S egyszerre tébolyító vak csönd. A tehervonat mozdonya a 375.833. sz. monstruozus gép belefuródott a fürdővonat szembenálló lokomotívjába. Ez a lokomotív hátrálva szokta vinni a vonatot Rontóig, ahol más gép várja.

A mozdony és utána három kocszi ripityánként szétzúzódva szilánkokban zuhant a töltés jobb felén az erdő völgyébe. A tehervonat sértetlen maradt, az összeütközés még csak a gépén sem hagyott nyomot, mindössze a sinek lazultak meg a ropant zökkenés alatt.

A fürdővonat azonban ott hevert tragikus véres roncsaiban. Milyen roncsok! Itt egy másodosztálybeli barna viaszosvászon divánpárna alvadt vér rászáradva, tört ablakok, vaskerek, meghajlott tengelyek, bezuzott pufferek a strek mentében. És az egyik ütköző alól

egy kék szoknya széle látszik ki.

Jönnek a derék emberek: kikarják emelni, nem lehet. Belevan furódva szinte az átázott talajba s rajta rengeteg súly. Előbb a könyebben hozzáférhető szegény halottakat. Ni itt egy harmadosztályú vagon barna deszkafala. Tintaceruzával egy nagy szív van rárajzolva. A szivben kezdetleges írással:

„K. M. és R. J.
Mindhalálig.”

...A deszkafal mellett egy erőcsösen megfeszített kar mered ki. Ökle ijesztőn, fenyegetően de meredt hidegen nyulik fel...

Egy fiatal tisztet kötöznek. Vertács Viorel hadnagy. Mindkét karján megsebesült ugrás közben. Az orvosok: dr Vértés dr Nagy Ignác, dr Erdész és Steingieszer medikus sorra kötözik be a sebesülteket.

— Istenem hol az édesapám? — ront rájuk egy fiatal lány — az édesapámat!

Nehezen lehet megnyugtítani, hogy az édesapja a Püspökfürdőbe ment. És egymásután jönnek kocsin, autón a városból a megrémült emberek. A rendőrtiszteket, újságírókat ostromolják:

családja tagjait kilökte a peronra.

aztán utánuk ugrott. Szerencsésen meg is menekültek. És meg menekültek mások is. Voltak, a kik rémülten futottak el még a szerencsétlenség pillanata előtt. Mondják, hogy többen rémültekben az erdőbe vették be magukat ahonnan talán reggel bujnak elő. Bizonyos, hogy az indulásra kész vonatról az utasok nagyrésze elmenekült amikor

a szerencsétlenség be következett

A 2594. számú tűzifával megrakott tehervonat lefékezve bár de teljes sebeséggel, sűrű és vészes fütttyentetés közben rohant bele a fürdővonatba. — Mintha földrengés lett volna — beszélnek borzongva az emberek,

— Kérem Lebovics nevű van a halottak között?

— Az édesanyám meg a húgom.

Valamikor olvastam ezt a riport-frázist: Szivettépő jelenetek. Maradjunk ennél. Megrendítőbb jeleneteket nem mindig él át az edzett riporter.

Hét óra mikor

megérkezik a segélyvonat.

Dr Ertler, dr Barna, dr Pop Demeter s még más orvosok jönnek rajta, a vasút részéről Poldesz Richárd főfelügyelő, Huszár h. forgalmi főnök. Vélük jön Isasescu fűtőházi főnök helyettes s számos munkás. Köszeghy főmérnök is megérkezik nagy mentőszekrényvel.

A halottak kiemeléséhez

látnak a munkások. Más csoport a sinekről távolítja el a kocsik alvázat, a vaskerekeket. A halottak közt felismerik Reich Alfrédet a fiatal bécsi kereskedőt. Vilkesz Adolf bőrkereskedőt. Pongrác Lidit, Dudás Vilmat. És most történik egy epizód, olyan megrázó, hogy nem lehet soha elfelejteni.

A fűtőházi főnök, akinek családja Püspökfürdőben nyaral, gyanútlanul megy a roncsok kö-

zé, hogy utasításokat adjon a munkásoknak. Hirtelen felhőrdült s halálsápadtan kapott a homlokához:

— Istenem, a feleségem, a lányom!...

Két asszonyi tetem roncsa látszott ki a sáros törmelékek-ből. Isasescu főnök hangos zokogással, szédülten támo- gott el onnan. A munkások meg indultak fogták karon az alélt embert és az állomási épülethez vezették, ahol Poldesz főfel- ügyelő és néhány ismerőse vi- gasztalta. A főnök tenyerébe szorítva fejét zokogott. És pár perc múlva fent a perronon

frissen sietett elébe fele- sége és leánya.

A szerencsétlenség hírére jöt- tek át a Püspökből. A találko- zást, ezt a pillanatot nehéz vol- na egyszerű szavakkal leírni.

Közben Trifan detektívet vették az orvosok kezelés alá. A fiatalember egy másodosztályu kocsiban ült. Az összeütközés pil- lanatában kezén megsérült, s az ijedtségtől elvesztette beszé- lő képességét. Nemsokára azon- ban az orvosok segítettek rajta.

Ezalatt az emberek némiképp felocsudnak és kezdenek törö- dni azzal is hogyan történt a sze- rencsétlenség.

Mi okozta a katasztrófát?

Hitelesen, pontosan még nem lehetett e percekben megállapi- tani mi idézte elő a rettentés szerencsétlenséget, azonban ille- tékes véleményképpen álljon itt ez a nyilatkozat:

— Tragikus gondatlanság történt itten. Pop János nyár- lói forgalmi tiszt elfeledte be- írni a tehervonat menetleve- lébe, hogy Kardón álljon meg. Ott meg kellett volna szabá- lyoszerűen állnia s akkor termé- szetesen már nem éri utól a Félixben a fűtővonatot, amelynek 3 perc a tartózkodá- si ideje. Ezt a 3 percet kellett volna a vaskóhi tehervonat- nak Kardón tölteni.

Pop Juon egészen fiatal em- ber, s úgy halljuk Kolozsvárott végezte a hat hónapos forgalmi tanfolyamot.

Beszéltünk

Tótós Gyulával a teher- vonat vezetőjével,

aki következőket mondotta a szerencsétlenség színhelyén munkatársunknak:

— Rendes menetidőben ér- keztünk meg Nyárló állomásra. A szolgálatot végző tiszt „szab- bad” jelzéssel tovább engedett bennünket. Folytattuk tovább utunkat. A Félix-fürdő előtt le- vő mély hajlásban nem vehet- tük észre a pályán vesztglő sze- mélyvonatot, de arra nem is szá- mithattunk, hogy a fűtő-vonat még ott áll, hiszen engedélyt kaptunk a bejövetelre. Alig for- dult ki a vonat a kanayarodásból már láttuk az elkerülhetetlen katasztrófát. Dietrich Árpád mozdonyvezető

nem vesztve el lélekje- lenlétét teljes erejével fékezett.

Sajnos a szerencsétlenséget már emberileg képtelenség volt meg- akadályozni. A súlyosan megra- kott kocsik a lejtős pályán örü- letes erővel vágódtak bele a nyílt pályán álló személykocsi- ba. Dietrich és én leugrottunk és kevesebb zuzódások árán meg- menekedtünk a haláltól...

... A vasutasok egyszer csak ijedten sugnak össze: Vácziné, Vácziné — suttogják. Élénken titkolóznak. Egyszerű, derék, melegszívű emberek. Szemük csupa köny. Megkérdeztük, mit titkolnak:

— Semmi kérem, semmi...

Aztán hiába minden. Kiderül, hogy ott lent a völgyben, a meg- hajlott vastengely alatt az a ha- lott asszony

Váczi Gyula vasuti gyorsáru pénztáros fe- lesége.

— Az a szegény, ideges em- ber, mi lesz vele — mondják a vasutasok. Ki adja tudtára?...

Ritter nyugalmazott vasuti főtiszt rohan most zokogva:

— A fiamat! Ki látta a fia- mat?

De szerencsére a fiát ő is meg találja. És egy kisasszony is megnyugodva távozik, aki kisirt szemmel, holtraváltan keresi a nővérét:

— Kohn Hermin kérem, Her- minnek hívják, az istenre kö- nyörgöm. Triko selyem ruha van rajta... A nővérem!

Se a sebesültek közt, se a ha- lottak között. És érdekes

keresnek egy igen sze- retetreméltó fiatal pa- pot is,

aki délután rándult ki a fürdőbe és estére kelve még nem érke- zett haza. A püspöke mély ag- godalmában autót küldött utá- na, paptársai is ijedten siettek keresésére. De nem volt semmi baj.

A szerencsésen megmenekül- tek közt van Pogány Sándor szudacs-petróczi igazgató csa- ládja és Mund Hugó festőmű- vész neje.

Ellenben visznek egy súlyos sebesültet: Mihályi Irén nevű fiatal lányt. Csupa vér a feje szegénykének.

Megsebesült egy ezre- des neje

is, aki a lábán szenvedett ugrás közben súlyos zuzódást.

A vasutasok, akik a vonatot körülállják, most hirtelen izga- tottan futkároznak. Megérke- zett szegény Váczi Gyula. Va- laki értesítette a végtelen sze- rencsétlenségről. Még vigan dol- gozott hivatalában, amikor a rettentő hirt kapta. Hirtelen- szöke, szimpatikus pápaszemes ur. Halálosan konfuzus. Első percben nem tudja miről van szó és a barátai mindenáron el akarják terelni a figyelmét a borzasztó látványtól. Váczi za- vartan hebeg:

— De nem nem...

Aztán hirtelen kitör:

— Mégis csak látnom kell talán!...

Egy barátja karon ragadja.

— Gyere kérlek, édes öregem. Gyere minden jóra fordul... Gyulám, kedves...

A szerencsétlen ember most már makacskodott:

A fáklyák fényében

Csigalassusággal gördül egy hosszú vonat Nagyváradról a Félix-fürdő állomása felé. A belé- nyési vonat ez, amelynek más- fél órával előbb el kellett volna indulnia, de nem lehetett, mert nyitva kellett hagynia a pályát a mentővonat

számára. Hogy a mentővonat csak nem akart jönni, Váradról elindították a belényesi szerel- vényt. Riadt asszonyok, gyere- kek kapaszkodna a záporpaskol- ta vagonok lépcsőin, a fűtőál- lomás előtti sorompónál kato- nák, csendőrök ugrálnak fel rá.

Megállunk, kétszáz lépésnyi- re az álmástól. Előttünk a men- tővonat hátsó kocsijának lám- pája vöröslik, azon túl pedig fáklyák lobognak szilajul. — Amint a pálya mellett csetlő-bot- ló léptekkel odaérünk, a ka- tasztrófa színhelyére, látjuk munkáscsapatok tisztitják a vo- nalat. Hévérekkel, csákányok- kal és más nehéz szerszámok- kal dolgoznak. Összeborzadva suhan el mellettük a sok utas aki átszáll a Nyárló felől álló belényesi személyvonatra. — Csendőrkordon tartja vissza az esőben, szélben ácsorgó kívá- csiak százait. De sokkal többen

— Látni akarom! Látnom kell! Lekuszik a csuszós töltésen a völgybe, a roncsok közé. Aztán felbődul. A vér fagyott meg bennünk:

— Főmérnök ur, a fele- ségem! Nézze ez a

roncs! Ez a feleségem!...

Egy véres tömegre mutatott a törmelékek alatt. Nem ez volt feleségének a teteme. Még pár nehéz nagyon nehéz lépést kel- lett tennie szegénynek.

— Elvitték már — próbálja megnyugtanni a barátja.

Váczi a szemébe néz:

— Nem igaz Ott van! Az az ottan! Ott van! És a gyerek?...

A homlokához kapott, szé- dült:

— Mi van velem?

Atölelték, vigasztalták. A sze- rencsétlen torkán sikoltva tört ki a végső kétségbeesés:

Legalább a kisfiu! Mi van a kisfiuval? Hát végük van? Igaz?...

Ezalatt egy bájos, finom tizen- hat éves lányka vértől átitatott holttestét emelték fel. Selymes szöke haja csapzottan hullott alá. Finom bokáin elegáns szürke harisnya, apró lábán finom csat- tos félcipő... mint babacipel- lő... Kisérteties fehér halott...

Egy öreg ur öleli át Váczi Gyulát:

— Édes komám, azt hiszem az enyimet is sirathatom... Alighanem ők is... Jézusom mi lesz velem?...

És borzongó halotti takaróját halkan szövi a véres rémségek fölé az éjszaka... Fáklyás em- berek lepik el a töltést. A váro- si autók hangos dudaszóval fut- nak haza...

Harisnyákat

Jumper selymeket és pamu- tokat, uri és női divatcikket, rövidárukat a legolcsóbban

Blum

Ornyősdivatáru házában Köröspári (Emléktár) 2 szerezheth be

Ki az a Jean Prosteau

0000

Egyeszer már meg kell mondani őszintén és becsületesen a véleményről a Jean Prosteau-ról. Nem nagyképű zenekritikusok fölényes tónusában, hanem újságírói közvetlenséggel kell írni róla. Talán nem is kritikát, hanem riportot érdemel ez a csodálatos zseni.

Több, mint tíz esztendeje, hogy a budapesti zeneakadémián egy növendékhangversenyen hallatlan feltűnést keltett egy tüneményes technikájú, meleg szívű román fiú. Hubay Jenőnek volt a tanítványa és ragyogó jövőt jósoltak neki. De a fiatal Prosteau nyughatatlan természetű nem tudta megvárni a normális fejlődés útját. Bátor kanyarulatot otthagyta tanulmányait, s nekivágott a tenorinak. New-Yorkban hallatlan feltűnést keltett. Amilyen gyorsan feltűnt éppolyan melegszerűen tűnt is el. Magával ragadta az amerikai élet furcsa exotikuma, s évek múltán fáradtan, kicsit kiábrándultan hazajött. Szolonokon vállalt tanári állást, majd az impérium-változás után lejtött Erdélybe. Itt aztán lassan új erőre kapott. Már tavalyi koncertjén bámulatba ejtette hallgatóit, de mert excentrikus külseje, s talán kevésbé hízogó modora nem igen teremtett barátokat számára, elterjedt róla a közepesen értékelő kritika, amely csak bravúros technikáját volt hallandó elismerni. Ez természetesen még elavultabbá tette Prosteant és intuitív tehetsége még jobban belefelelt a komoly muzsikába. És ime, amit tegnap produkált rendkívüli élmény volt a kevesek számára, akik meghallgathatták.

Játékában olyan lenyűgöző erő, olyan mély művészet nyilvánult, amelyre csak igen-igen ritkán adódik példa. A rosszakaratnak el kellett némulnia, az előítéleteknek meg kellett semmisülnie. A tüneményes virtuozitás nem homályosította el a legragyogóbb muzikalitást. A bravúros játék nem a stílus rovására ment. Mendelsóhn klasszikus hegedűversenyét elragadóbb interpretálásban még kevesen hallották. Az első tétel gyönyörű kadenciáját, a második tétel felőlől fakadó mélységét tökéletes átérzéssel játszotta. A harmadik tétel Allegro vivace-jában pedig — anélkül, hogy a stílust zavarta volna — olyan káprázatos tempót diktált, ami már egyedülálló. Bach Sebestyén nemes véréti Ciaconne-jában a klasszikus muzsika megértése, míg Kreisler Andantino-jában a meleg szív áradása zengett. Előadóművész soha ilyen programot nem állított össze még egyetlen estére. Direkt provokálása volt már a bámulat fokozásának, amint a legnagyobb hegedűművészek által is óvatosan mellőzött Paganini: Paliti átiratát előadta. Ez már több volt, mint bravúr. A hegedűnek ez a kezelése már Paganini diabolikus nagyságát asszociálta. Itt csillogtak együtt erőteljes marcatói dupla tragolet-futamai és gyöngyszerű staccatói. A ráadásnak szánt Strauss-walzer a maga könnyedségével is ragyogóan hatott.

Különös édekessége volt a hangversenynek, hogy Jean Prosteau valahonnan Csíkszerdáról hozott magának zongorakísérőt. Egy szép, szöke uriaszony, Longyol Rezsőné kísérte a művészt. Technikában stílusban precizitásban és alkalmazkodó képességben nagyszemből zongoraművészt évek óta nem hallottak Nagyváradon.

Ezek a szokatlan szuperlatívuszok nem a hangverseny extázisba ejtő hangulatát szívták. Nem is reklámizáltak

tálja. Korrekt és tárgyilagos megfigyelés eredményei. És éppen ezért ha sikerült rávenni ezt a tüneményes művészt,

hogy mielőtt pesti hangversenyére utazik még egy koncertet adjon Váradon, azon ott kell lennie mindenkinek, akit a rendkívüli jelenségek még vonzhatnak.

Megkezdődött a harc a román nemzeti párt és a paraszt-párt között

Bukaresti tudósítónk táviratozza: Tudvalevő, hogy amikor egy héttel ezelőtt a parasztpárt és a román nemzeti párt közt a tárgyalások véget értek, Mihailache és Lupu dr. a parasztpárt vezérei, Erdélybe és a Bánátba indultak propaganda utra. Lugosról érkezett hírek szerint a

parasztpárti vezérek tegnap Resicán tartottak népgyűlést és ez alkalommal Mihailache és Lupu hevesen támadták a román nemzeti pártot a földéki-sajátítása kérdésében elfoglalt mérsékelt álláspontja miatt. Így hát a két párt közt megkezdődött a harc.

Román lap a pénzkriszsról

A kereskedővilág kétségbeeső gondolai

Bukaresti tudósítónk táviratozza: A regát közgazdasági életére is elviselhetetlenül súlyosan nehezedik a pénzkriszis. Ezzel kapcsolatban az Adeverul így ír:

— A pénzügyi képzelhetetlen méreteket öltött. A bankok csaknem teljesen felhagytak a hitelműveletekkel, magánkézből viszont csak a legszűkebb üzso-ra kassza mellett lehet kölcsönt kapni. Kétségbevonhatatlan bonitású kereskedők szolid alapon dolgozó iparosok 50 százalékos kamatot is fizetnek csak azért, hogy készlekedéseiket fedezni tudják. Gazdasági életünk teljes csődjé előtt állunk. Üzletet nem lehet kötni, vagy ha mégis kötnek, akkor a feltételek kétségbeesők.

— Legtöbb ideje — írja aztán a lap — hogy megkérdezzük a kormányt: mi akar tenni? Ugy látszik arra gondol, hogy majd mesterségesen emeli a lei árfolyamát. De ez az operáció nem segít senkinek, ha csak meg nem könnyítik a hitelszerzést és a bankjegyjárgalmat nem növelik. Egyfelől emeli a lei árfolyamát, másfelől adók formájában kiszívattatja minden készpénzt, anélkül, hogy azt újból visszaadná a forgalomnak. — mindez a „deflációs” politika veszélybe viszi.

— Olyan fiktív gyógyszerek viszont, amilyen az ipari hitel, amelyből ki tudja, mikor lesz valami, nem vezethet jó eredményre. Hatatosabb eszközökre van szükség.

Közigazgatási történet egy biharmegyei imaház építése körül

Telegd mellett Orvisel pusztán a baptisták annyira tért hódítottak, hogy a hívők tekintélyes tábora szükségesnek látta már egy imaház felépítését. Sok utánjárassal összegyűjtötték az építkezés költségeit és az összegyűjtött pénzből megvásárolták az imaház építéséhez szükséges anyagot. Sőt miután semmi komolyabb akadály nem látszott az építkezés megkezdésének, az építkezési anyagot fel is hordták nagy fáradtsággal az építkezés színhelyére Orvisel pusztára.

Annak rendje és módja szerint mérnök által szabályszerű tervrajzot készítették, kérvényt írtak a jegyzővel a főszolgabíróhoz és kérték az építkezés megengedését. Az élesdi főszolgabíró a legnagyobb megértéssel fogadta a kiadottság által hozzájuttatott kérvényt és kedvező véleményével ellátva átadta, hogy mennél hamarabb az alispán elé terjeszthessék. Tudvalevően végső fokon az alispán dönt. Ugy látszik az alispáni hivatalban nem talált a kegyes tábor hasonló megértésre, s legnagyobb megdöbbenésre az alispán visszautasította építési kérelmüket. A nem várt fordulat érthető módon elszomorította a jámbor hívőket, de igazuk tudatában nem estek kétségbe, miután a békeszerződés idevonatkozó paragrafusai egyforma jo-

gokat biztosítanak bármelyik vallás, vagy felekezet szabad gyakorlásának és terjeszkedésének.

A közigazgatási hatóság merev magatartása után egyik előkelő nagyváradai román ügyvédhez fordultak, aki el is váll-

Milyenek Amerikában a nemzeti kisebbségek jogai

(New-Yorki levél.) Nagy elvi jelentőségű döntést hozott az Egyesült Államok Supreme Courtja egy konkrét esetről kifolyólag. Kimondotta alapelvül azt, hogy mindenki olyan nyelven tanulhat Amerikában, amilyen akar, mert ehhez az alkotmány értelmében mindenkinek elidegeníthetetlen joga van. Ennélfogva az alkotmány szellemében és egyenes intézkedéseibe ütközik, tehát érvénytelenek az olyan törvények, amelyek bizonyos idegen nyelvek tanítását tiltják a felekezeti iskolákból. A döntés megokolása kifejti, hogy idegen nyelvek tanulása és tanítása senkire nézve nem lehet káros, az államra sem, tekintet nélkül arra, hogy milyen az a nyelv.

A személyes szabadság olvének flagrns megsértése, amikor valakinek megtiltják, hogy nyelvtanítással keresse meg a kenyerét. Azok az amerikai áll-

alta a baptisták nemes ügyét. Több mint bizonyos, hogy már a felsőbb közigazgatási hatóságok reperálni fogják az alispáni hivatal jogilag kétségkívül furcsa határozatát és elégtételt szolgáltat az orviseli hívőknek.

Érdekes különben a baptisták ama elhatározása, hogy amennyiben a megyei hatóságok nem adnák meg az imaház felépítésére szükséges engedélyt, egyenesen a bukaresti amerikai konzulhoz fordulnak, aki már köztudomás szerint hasonló esetekben igen eredményesen képviselte az Erdélyben élő baptisták hívők érdekeit a kormány előtt, amely őszintébb megértéssel viseltetik az áhitatos szekta szerény igényei iránt.

Elfogták a Wall Street bombamerénylőjét

(Newyorki levél.) A világ nagy katasztrófájának történetében is emlékeztet az az irtózatos bombabarobbanás, amelyet 1920 szeptember 16-án követtek el a Wall Streeten a Modgan-bank ellen. Negyven ember halt meg és az anyagi kár is rettenetes volt.

A newyorki rendőrség teljes erővel nyomozott, hogy a merénylőket kézre kerítse, de minden fáradsága kiárvalló volt. Míg most, három év után végre kézrekerült a tettes a 24 éves Noah Lerner elektrotechnikus személyében, aki orosz kommunistákkal egyetértve tervezte és hajtott végre a merénylést.

Lerner nevét annak az autómobilnak a sofőrje árulta el, amelyről a bombák a Wall Streeten kidobták, de a rendőrség nem tudott Lerner nyomára akadni. Nemrég a newyorki rendőrség bombasztyálya titkos levelet kapott, hogy Lerner a Homerien Oroszországból Newyorkba érkezett. Tűvé tették őrte a várost, de seholsem találták meg. Cselehez folyamodtak. Több levelet írtak Lerner címére a szovjet newyorki központjához, de Lerner csak nem jelentkezett. A minap a Times Squarei postahivatal értesítette a szovjetközpontot, hogy Lernernek náluk poste restante levele van. A levélért jelentkezett Lerner és két defektív, aki napok óta várta, hogy valaki följön a levélért, elfogta.

lamok tehát, amelyek törvényhozásilag tiltottak, meg a felekezeti iskolákban a német vagy egyéb nyelv tanítását, alkotmányosértést követtek el.

A döntést egy német tanító ügyéből kifolyólag hozták, akik az alsóbb hatóságok nemcsak a tanítástól tiltották el, de meg is büntették törvényszegésért. A legfőbb bíróság döntése értelmében a tanító semmi bünt sem követett el, hanem bűnös Neb-raska állam, amely a jogától őt megfosztotta.

A főbírósnak két tagja nem helyeselte a döntést, s ezek a kisebbségi véleményük megindokolásában azt hozták fel, hogy elég, ha Amerika eltűnik, hogy a szülők idegen nyelve tanítsák a gyermekeiket. — az angol nyelvű amerikai nemre káros következményekkel járhat, ha még az iskolákban is idegen szellemet plantálunk az ifjúság lelkébe.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek: Baccarat B bérlet 125. (utolsó 65-ik B bérlet szám) Poór Lili és dr. Janovics Jenő vendégfelléptével, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat délután: Gül Baba, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Rigoletto, opera repert, bérleten kívül.

Vasárnap délelőtt: Munkás előadás, Gyermek tragédia és Don Pietro Caruso.

Vasárnap délután: Svihákok, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Gróf Rinaldo, bérleten kívül.

Hétfő: Rigoletto, A bérlet 126. szám.

Érdekes hírek

pesti színésznők amerikai szerződéséről

(Budapesti tudósítónktól.) A pesti színházi világban egyébről sem folyik most szó, mint a nagy primadonnák külföldi, vagy pláne amerikai szerződéséről. A Pestre érkezett amerikai impresszário nyilatkozatát közlik most a magyar lapok:

— Kosáry Emmi és Király Erő Buttykay Akos Ezüst sirályában és a Diadalmasszonyban lépnek majd az amerikai közönség elé, továbbá egy egyfelvonásos Földes-Buttykay-operetben.

— Király ur — mondotta az impresszário — június 28-án utazik el Budapestről, Kosáry asszony pedig tátrai nyaralása után, július végén és szeptemberben kezdik meg amerikai vendégszereplésüket.

Ilyenformán bizonyos, hogy ősze Kosáry hiányozni fog a pesti színpadokról. De hiányozni fog Petrass Sári és Péchy Erő is. Az utóbbi az ősszel Bécsben lép fel. Most már, hogy egyvel több operettszínház van Pesten ki lehet mondani, hogy soha olyan primadonnahiány nem volt Pesten, mint lesz a jövő évadban. Még akkor is, ha Fedák Sári, aki jelenleg Párisban van, visszatér és eljátsza a Fővárosi Operettszínházban a Pompadourt. Az utóbbi színház feje fájhat még legkevésbé, mert épen most kapott új primadonnát, Biller Irén személyében. Viszont az Uniónál azon gondolkodnak, nem lenne-e üdvös Medgyaszay Vilma meghódítani. Medgyaszay Vilma — mint a pletyka mondja — végleg ráunt a külföldre. Állítólag Essenben kabarét nyitott volna urának, Vámos Árpádnak igazgatása alatt; a megnyitást követő héten azonban bevonultak a franciák és már be is kellett csuknia. Ez az anyagi szempontból különösen kínos epizód érlelte volna meg benne végleg, hogy ismét Budapesti vállalkozást a kiváló művész.

A primadonna-front krónikája

jához tartozik az is, hogy Darvas Lili egész komoly szerződési ajánlatot kapott Amerikából. Az első évben, amíg az angol nyelvet tökéletesen elsajátítja, kapna hetenként száz dollárt. Az Uniónál azonban biztosra veszik, hogy Darvas Lilinél süket fülekre talál ez az ajánlat. Annál inkább, mert már ismeri az új Molnár-darabot, melynek főszerepét neki írta a Liliom költője.

— Taifun. Lengyel Menyhért nagyszerű színműve a Taifun ma este kerül színre Poór Lili és dr. Janovics Jenő vendégfelléptével A bérletben. E kitűnő darab többi főszerepeit Tóth Elek, Kiss Gyula, Kecskés Ila, Stoll, Madas, Homokai, Pattantyus játsszák.

— Baccarat. Holnap Bernstein izgalmas színműve a Baccarat kerül színre, ugyancsak Poór Lili és dr. Janovics Jenő vendégfelléptével B) bérletben. E színmű többi szerepeit Marsányi, Kecskés, Benes, Stoll, Homokai játsszák. Ez a 65-ik B bérleti utolsó előadás az idei szízonban.

— Munkás előadás. Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel munkás előadás lesz a színházban, mely alkalommal két nagyszerű mű kerül színre és pedig a Gyermektragédia és Don Pietro Caruso. Mindkét darabban a drámai együttes kiváló vesznek részt. Az előadás pont 10 órakor kezdődik. A jegyek árusítását az előadás napjáig a szakszervezetek árusítják. Vasárnap délelőtt azonban a pénztárnál is a színház előcsarnokában lesz.

— Gróf Rinaldo. Bakonyi és Szirmai régen nem adott gyönyörű zenéjű operettje a Gróf Rinaldo lesz ma este a színház műsorán teljesen új betanulásban Hetényi főrendező rendezésében. E minden ízében tökéletes operette főszerepeit Tolnai Kovács Kató, Pattantyus Gálfi, Perényi Stoll, Halmainé játsszák.

A zenekart Szatmári karnagy vezényli. A Gróf Rinaldo vasárnap ugyancsak bérleten kívül lesz a színház műsorán.

— Rigoletto. Az idei opera előadások egyik kimagasló teljesítménye lesz a szombaton este színre kerülő Rigoletto opera, melyet hosszas előkészület után hoz ki az opera együttes. A címszerepet Kovács Dezső énekli először, ki úgy a megéneklésre, mint a szerep megjátszására különös gonddal és szeretettel készül. Kovácsnak a nagyszerű szerep egyik legkiválóbb alakítása lesz. A többi szereplők Baranyai, Vajda, Kovács Kató, Bereng, Márkus mind fokozott ambícióval fogják megoldani Verdi e nehéz operájának a szerepeit, úgy, hogy a szombat esti Rigoletto előadása fölötté érdekes és művészi teljesítmény lesz. Az operát Hetényi főrendező rendezi és Várad karnagy vezényli. A Rigoletto hétfőn A bérletben kerül színre.

— Délutáni előadások. Szombaton délután a Gül Baba, a romantikus gyönyörű zenéjű tancos operette lesz a színház műsorán, vasárnap délután pedig a gyönyörű melódiajú és igen mulatságos szövegű operettet a Svihákokat adják. Mindkét operett női főszerepét Pintér Böke fogja játszani. A délutáni előadásokra is már most meglehetősen váltani a jegyeket mérsékelt árak mellett.

Főszervező: MARTON MARI
Felelős szerkesztő: KATONA B. A

Utlevelét

olcsón, gyorsan, bármilyen vízummal
ellátja 48 óra alatt

a Hegedüs Hirlapiroda

Telefonszám 13 01

TELEFON 3-98 TELEFON

A kolozsvári CELL-sörgyár sörei:

a „HERCULES” tápsör és

a világos „MONOSTOR” sör

a vezető márkák, mert utolérhetetlen minőségűek.

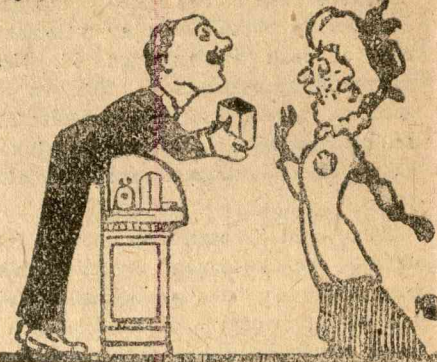
Aki jó sört akar inni, csak ezeket kérje mindenütt!

Főraktár:

ORIENT Ipari és kereskedelmi rt.

Oradea Mare—Nagyvárad, Str. Gláry 5-7

SZÉP NŐ

lesz, bőre tiszta és bájos, széplől elfűnnek, ha a teljesen ártalmatlan

Midinette arckrém

használat. Bevezetendő

Barna Miklós Illatszertárban

Str. Regala Ferdinand 2. Discret postal székfűldés

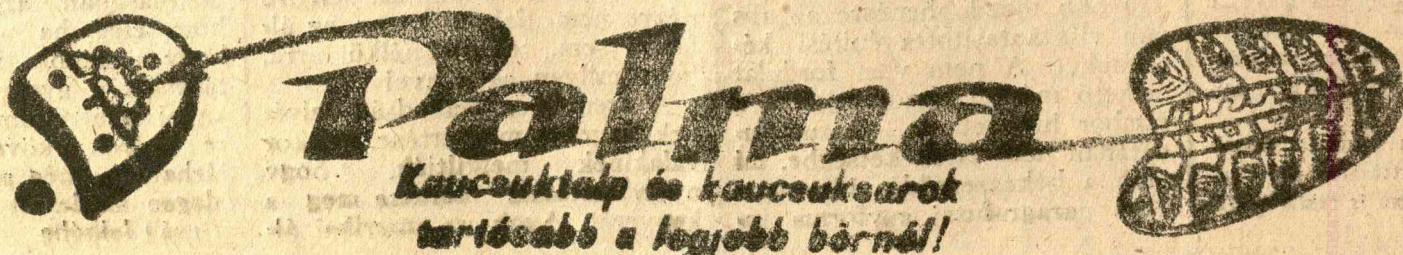
A világhírű
DREHER-
HAGGENMACHER
világos és duplamalátá
sör
pobaraként palackolva
mindenütt kapható
Kérjünk Dreher sört

Bédis Ferenc
ékszerüzlete
Rákóczi-ut 1 sz.

Állandó nagy raktár a székely, valamint ezüst és ékszerárakban. — Valódi schwajtz zseb-
órákban. — Szolid árak. —
Készlt, javlt, átalaklt
Vesz, elad, cserél
Vilamos erőre berendezett ék-
szerkészlté ipartele
Nagy Sándor-utca 1.

Casino
TEMESVÁRI SÖR

külön klasszist képvisel

További részletek a vasuti szerencsétlenségről

Halottak és sebesültek

A sebesültek neveit nem lehet pontosan megállapítani. Legtöbbször a katasztrófa után a városba jöttek. A sebesültek egy részét a kórházakba szállították. A zsidó kórházban két súlyos sebesült fekszik: A 15-ös szobában

Reich Alfrédné.

Fiatallasszony férje, akivel nászúton volt, a halottak közt van. Az asszony ezt még nem tudja. Vállkása tört el és arcán is súlyos zúzódást szenvedett. Halkan, nyugodtan mondja, hogy férje a bécsi Rudolf Steiner-féle kinaezüist áruvagy bükaresti képviselője. Eleinte azt hitték, hogy az asszonyka a Püspökfürdőbe ment, s a kórházban derült ki, hogy megsebesült.

A 12-es kórteremben

Mihály Irént

Mihály Mór marosludasi teremténykereskedő 22 éves leányát ápolják. Két lába borzalmasan összeroncsolva. Kolozsváron tartózkodó édesapját telefonon értesítették a szerencsétlenségről. A szerencsétlen apa, Jacobovici dr. kolozsvári egyetemi sebész-tanárral együtt ma délelőtt ide érkezett, hogy megoperálja Mihály Irént.

A biharmegyei közpórházban egyik emeleti teremben fekszik

Dudás Vilma

a városi főúzem hivatalnoknője.

Édesanyja a halottak közt van. A 19 éves leánynak a két lába van széttroncsolva. Valószínűleg amputálni fogják.

A sebesültek számát 20-ra teszik.

Az eddigi megállapítások szerint

hét halottja

van a katasztrófának, de nem lehetetlen, hogy ez a szám gyarapodni fog. Az agnoszkált halottak szomorú listája:

Vácz Gyuláné tisztviselő neje

Pongrácz Ida Beöthy Ödön utca 16.

Dudás Jánosné Templom utca 17.

Vilkesz Adolf bőrkereskedő

Reich Alfréd kereskedő

Fröhlich Adolfné Erzsébet utca 12.

Egy asszony

akinek a személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

A városban hallatlan a rémület még az éjszakai órákban is. A kórházak előtt, a Fekete Sas autó-állomása előtt óriási izgatott tömeg. Híreket várnak. A mint az autó az uton hazafelé robot, Szöllősen is késő éjjel, talpon a falu és a Gillányi soron is a kapukban várakoznak az emberek. Soha ilyen izgalmat. A fűrdővonalat még nem érte szerencsétlenség az emberek emlékezete óta...

Őrizetbe vettek két vasuti tisztet

Ma reggel már korán népes a rendőrség folyosója. Rémült csapatokban jönnek emberek, akik érdeklődnek hozzátartozóik iránt. Az ügyeletes tiszt nyugtatja meg őket. Megállapították, hogy a vonatról megmenekült utasok és könnyebb sebesültek egy része kint maradt az éjszakára a fürdőben.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség nem indított vizsgálatot, miután a Félix-fürdő nem tartozik hatáskörébe.

A rendőrségről a csendőrszárnyparancsnoksághoz fordultunk, ahol Aresanu százados szíves előzékenységgel adott felvilágosítást az Estilap számára:

A szárnyparancsnokság csupán a helyszínen megejtett vizsgálatnál és a mentési munkálatokban vett részt. A misszióink egyelőre véget ért és most már a forgalmi főnökség és a kolozsvári üzletvezetőség folytatja az eljárást a katasztrófa előidézői ellen.

A forgalmi főnökség a borzalmas katasztrófáról azonnal jelentést tett a kolozsvári vasutiszigazgatóságnak, ahonnan ma reggel 8 óra 45 perckor

különvonaton vegyesbizottság érkezett

Nagyváradra. A bizottságnak a pályaudvaron újabb jelentést tettek. A különvonat a bizottság tagjaival rövid tartózkodás után folytatta útját a Félix-fürdőbe, ahol azonnal megkezdődött a vizsgálat.

A Kolozsvárról érkezett vegyesbizottság tagjai: Dimitriu

forgalmi osztályfőnök, a kolozsvári kerületi igazgatóságtól; Balasu főmérnök, Tiberian dr., a jogügyi osztály főnöke, Teodor rescu főmérnök, a vontatási osztály főnöke. Nagyváradról Huszár helyettes forgalmi főnök csatlakozott a bizottsághoz, amely ma délelőtt kiszállt Nyárlóra és felfüggesztette Pop Juon forgalmi tisztviselőt. A kihallgatások folynak a helyszínen

Kiszivárgó hírek szerint most már megállapítható, hogy

két igen könyelmű mulasztás történt

A főbűnös kétségtelenül a nyárlói állomáson szolgálatot teljesítő tiszt Pop János, aki elmulasztotta a tehervonat indítását jelezni a szomszédos Félix-fürdővel. Ugyancsak vétkező könyelműséggel vádolható Porteanu forgalmi tiszt, aki Várad-Velencén teljesített szolgálatot és a két vonat keresztvezését nem közölte Nyárlóval.

Az éjszaka folyamán őrizetbe vették Porteanu és Pop forgalmi tisztet, de a reggeli órákban szabadon engedték őket.

A kolozsvári bizottság a délelőtti órákban kezdte meg a két vasuti tiszt, a vonatvezető és kezelő személyzet kihallgatását.

A pályatest helyreállításán több száz munkás dolgozik. A Belényes-Nagyvárad közti forgalmat egyelőre átszállással bonyolítják le.

Ma délelőtt a szerkesztőségben felkeresett bennünket Vácz Gyula vasuti ellenőr, s kétségbeesett hangon érdeklődött elvesztett kis fia után. Majd a következő sorok közlésére kérte az Estilapot:

Felkérek mindenkit, aki 8 esztendőes kisfiamról: Vácz

Elekről valamit tud, vagy értesülése van arról, hogy őt hol ápolják, — azonnal közölje velem. Ma reggel kihívtak a fürdőbe, hogy a kis fiamat ott ápolják, mert hajnalban előkerült. Sajnos nem ő volt. Azt hallom, valamelyik orvos ur hozta be a városba, magánál tartja és ápolja. Kérem tudassa velem, mi van a fiammal.

Izgalmas jelenet a magyar nemzetgyűlésen

— Budapesti tudósítónk távirata —

A nemzetgyűlés ülésén rendkívül izgalmas jelenet történt. Kiss Menyhért interpellált az amerikai magyar bank üzletvezető Huszár Károlyt mint a bank elnöke választott. Nagyon jól tudja a támadás eredetét. (Ulainra mutat.)

Ulain felugrik: Nem igaz! Szó sem igaz! Nekem az ur nem imponál!

Huszár Károly: Tudom nem imponálok a képviselő urnak, mióta egy gyilkossági perben nem nyújtottam neki politikai támasztékot. (Friedrichre céloz Tisza pörben.)

Ulain személyes kérdésben feleli: Huszár ur miniszterelnök korában adatokat kért tőlem, mert végezni akart azzal a gazemberrel, persze Friedrichet érintette. (Óriási zaj.)

Huszár: Ellenkezőleg történt. Ulain hozzám fordult adatokért. Véleményem az ügyről a minisztertanácsi jegyzőkönyvben olvasható. Sajnálom, hogy nem maradtam mint egy levelében Ulain ur ajánlotta. Néptámaszó, akkor nem kellene ilyen emberekkel érintkezni.

Az ülés páratlan izgalmas hangulatban ért véget.

Merényletet követtek el Pasics szerb miniszterelnök ellen

— Az Estilap eredeti távirata. —

Belgrádból jelenti a Szerb Távirati Iroda: Tegnap délelőtt tizenkét órakor Pasics miniszterelnökre, abban a pillanatban, amikor a szkupstinából kilépett, Raics banktisztviselő négyszer rálőtt. Egyszer sem talált. A merénylet oka eddig ismeretlen.

Ujabb távirat közli, hogy Pasicsot az egyik lövés a kezén

érte. Az autóból, amelybe éppen beszállott, az ablakán érte az egyik golyó. Az üvegszilánkok Pasicsot az orrán és az arcán megsebesítették.

Pasics merénylete 17 éves. Azt vallja, hogy tettét Pasicsnak a Radics politikájával szemben tanúsított engedékenysége miatt követte el.

HIREK

MAI ZÜRICH NYITÁS:

BERLIN	00041
NEWYORK	56150
LONDON	2587
PARIS	3455
MILANO	2520
PRAGA	1679
BUDAPEST	00675
BUKAREST	295
BÉCS	00078 5/6

NAGYVÁRADAI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	74
MÁRKA	01450
OSZTRÁK KORONA	365
CSEH KORONA	585
FRANCIA FRANK	1220
SVÁJCI FRANK	3465
DOLLAR	195
LIRA	875
PONT STERLING	895

* Boda Gyula meghalt. A nagyváradai magyarságnak gyászosa van. Boda Gyula a zsidó lyceum kiváló tanára meghalt. Boda a főreáliskolában generációt nevelt az igazi műveltség szellemében. Elsőrangú pedagógus volt, kitűnő zenész. Halála őszinte részvétet kelt Váradon, ahol nagyon szerették.

* Vlad Camil festőművész kiállítása még szombat estig (f. hó 30-ig) marad nyitva a Matula üzletben.

* Újságíró-ügyvéd. Zoltán Jenő dr. újságíró kollégánk, a Nagyvárad Friss Újság felelős szerkesztője, ügyvédi irodát nyitott, amely a Kapucinus-utca 8.—Zöldfa-utca 7. számú átjáróházban van.

* Nyári torna és vivó tanfolyam. Orbán Sándor testnevelő iskolájában július hó 1-ével nyílik meg a nyári tanfolyam a délelőtti órákban heti 3 órával, a következő csoportosítással: kisgyermek 5—10 éves korig középiskolai tanulók, leányok és a reggeli órákban urak számára. A középiskolai tanulók és urak részére zuhanyfürdő is rendelkezésre áll. Érdeklődni és beiratkozni lehet naponta d. e. 8—1-ig és d. u. 4—7-ig, str. Rimanóczy-utca 13. szám alatt.

* Szabászáti szakiskolába folytatódatosan lehet beiratkozni francia, angol és gyermekruhák szabászatára. Érdeklődőknek v. beiratkozni óhajtoknak felvilágosítást ad d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig a szakiskola vezetője Orbán Sándorné, Deák Ferenc u. 2. II. em. folyosó végén. Andrányi-palota.

Apróhirdetések

67

száma szelvény
A Nagyvárad Estilap
irodalmi ajándékára.
Aki 90 egymásután
következő lapból a szel-
vényeket kivágja és

összegyűjtve, ellismerésny el-
nében kiadónkban (He-
gedüs Hirlapiroda) átadja, részt-
vesz a Nagyvárad Estilap Iro-
dalmi sorsolásában.

Ne aggódjanak, hogy minden drága
és azért járnak a gyerekek nyáron
[meleg ruhába
Segíthet rajta azonnal és menten
Csak a „Hattyu áruház”-ba menjen.

Ott a sok szép trikó igen olcsó árban
nem szorul benne a test, mint Zrinyi a
[szigeti várban
De még ahhoz is hozzá kell szokni,
hogy ott legolcsóbb a gyermek-zokni.

Fürdődressz is csak 120 lei a legszebb,
mit ha felvesz, Ön lesz a legfészebb
A fürdős maga mondta a Pankolits,
hogy olyan szép dress sehol sincs.

A lányok között sincs már egy,
a ki harisnyáért nem oda megy.
Szép is mindnek a bokája,
mert a Hattyus-tól való a harisnyája.

Ha talán nem tudná, hogy merre van
[és hol
megmondom hát: ott, hol legolcsóbb
[az Odol.
(Sas passage.)

* „Az ezüstkirály” — Dorian-
Filmszínház. A német filmmű-
vészet itt megmutatja, hogy fel-
tudja venni a versenyt a
legizgalmasabb amerikai kaland-
dorfilmmel is. Különösen izgal-
mas a harmadik rész, melyben
Franklin megszerzi mérhetetlen
vagyonát. „Az ezüstkirály” har-
madik része már csak ma látha-
tó a Dorian Filmszínházban.

* Bemutató az Apolló-mozgó-
színházban. Bolibár márki (6 fel-
vonás és egy előjáték), dráma
a spanyol forradalom idejéből.
A nagy Napoleon idejében ját-
szódik le a történet, melyben
nem kisebb művészek, mint
Hans Schindler, Ida Koor és
Joe Lars játszik a főszerepe-
ket. Az igazi karakter ember
története vonul el a nézők előtt,
olyan beállításban, hogy a legké-
nyesebb igényeket is lebilincseli
Bolibár márkit csupán 2 napig,
csütörtökön és pénteken mu-
tatja be az Apolló 5, 7 és 9 órai
előadásán.

* Az Atlantic nyári mozi
szerdán mutatta be először az
„Indus menyasszony” 5 felvo-
násos kalandor történetet. Fő-
szerepekben a világszerte ked-
velt Bernhard Goetzke, Ria Jen-
de, Adolf K. Rogge s Carl Rüen
filmművészek mestéri alakításá-
val. Goetzke mesternek és a
rendkívül bájos Ria Jendének
rég nem volt alkalmuk olyan
mértékben érvényesülni, mint az
„Indus menyasszony” főszere-
peiben. Exotikus csodást ájakon
játszódik le a cselekmény, mely
nek meseszövése meglátszik,
hogy igazán nagynevű író mun-
kája. A cselekmény egy hipno-
tizált urileány álmában játszód-
dik le, melybe sokszor kapcsol-
ódik a rideg valóság olyan mű-

vészi előadásban, hogy azt csak
a fenti együttes képes ilv élet-
hűen megjátszani. A nagy sikert
aratott filmet, csütörtökön és
pénteken 9 órai előadásban meg-
ismétlik.

* Arad bajnoksapata Nagy-
váradon. Vasárnap találkozik
Arad és Nagyvárad bajnoksapa-
ta: a Glória CFR és a Törek-
vés. E mérkőzés van hivatva el-
dönteni a két város erőviszo-
nyát, miért is mindkét csapat a
legerősebb összeállításban veszi
fel a küzdelmet. A Törekvés
csapata nagyban készül a mér-
kőzésre, Várad sporthegemóniá-
ját óhajtja magához ragadni, vi-
szont a Glóri multkori veresé-
gén kíván revansot venni s így
érdekes és küzdelmes mérkőzés
re van kilátás. Előzőleg Makka-
bea—Törekvés ifj. 3 órákor s öt
órákor izgalmas boxverseny. A
helyárák rendesek, Törekvés ta-
gok 20 százalékos kedvezmény-
ben részesülnek. Jegyek elővétel-
ben Horovitz és Mózes cukorka
üzletében kaphatók.

**Fehér vaságyak rézdisztés-
sel, fehér éjjeli szekrények,
rézmozsdó, rézéjjeli szek-
rény, fehér ruhaszekrények
afrik matracok, egy jégláda**

eladó

Tonk Emil Körözs-utca 32.

RÉTI MARGIT Reg. Ferdinand 2
Bazár-épület 1. emelet

Hímző és előnyomda vállalkozá-
sát megkezdette, a hol gyönyörű
legujabb minták előnyomását és
hímzését legujabb tüllaplikáció-
diszpárna, abrosz, függöny etc.
montirozását igen olcsón vállalja
Ügyes hímzőnök jelentkezzenek

Megvételre keresünk

klasszikus regénytár összes köteteit

Jókai Mór	Összes műveit
Molnár Ferenc	„
Eötvös Károly	„
Herceg Ferenc	„
Gárdonyi Géza	„
Rákosi Viktor	„
Móricz Zsigmond	„

Cim Hegedüs Hirlapiroda

Földbirtokosok és gazdálkodók
figyelmébe!

Ajánlok arafő munkások részére
1-a minőségű

sózott szalonnát

**legolcsóbb napi árban és legponto-
sabb kiszolgálás mellett**

ACZÉL SANDOR

szalonna és disznósír nagykereskedő
Nagyvárad, Deák Ferenc-u. 5.
Telefon

Női filckalapok

minden színben
300 leitől
kaphatók

Morgensternné Szacsavay-u. 43

Sonnenfeld Adolf r. t. Nagyvárad

LEVELEZÉS

HADIÖZVEGY és Öszinte
jeligére levél van a Hegedüs hir-
lapirodában. 197

LAKÁS

ELCSERÉLNEM Olasziban levő egy
nagy szobás, konyhás lakásomat ugyan-
olyannal Ujvároson. Disznótartás meg-
engedve. Ellerné, Péter-utca 8. szám.
183

IRODAHELYISÉGET központban egy
kettő és egy háromszobás lakást keres
magas jelépéssel, közvetítők kizárásá-
val Carol Lassen szállítmányozási iro-
da Strada Alexandri (Teleky-utca) 11.
180

ALKALMAZÁS

TEXTIL szakmában kereskedelmi al-
kalmazottak, kik a román s német nyel-
vet bírják felvételnek. Cim a Hegedüs
hirlapirodában. 193

INTELLIGENS zsidóasszony gazdasz-
szonyi állást keres. Gozsdu (Beöthy
Ödön) utca 1t. Adlernénál. 191

ROMÁNUL beszélő kiszolgáló kisasz-
szonyt akceptál Fekete Ernő Illatszertá-
ra. Mária királyné (Bémer)tér 3. 188

EGY ügyes fiatal fűszeres segéd, ki
a román nyelvet bírja, azonnal felvéte-
tik. Templom-utca 22. Benedeknél. volt
Szirbucz üzlet. 187

JÓL főző német mindenest felvétetik
Costano, Mária királyné (Bémer) tér 1.
sz. I. e. d. u. 2—3 között. 16k

JÓ házból való 2 fű tanulónak
fizetéssel továbbá egy kiszolgáló
lány, aki már üzletben volt,
lehetőleg 4 középiskolát végzett
azonnalra felvétetik Komlós
eTstvérek, Jorga Miklós (Zöld-
fa) utca 13. 195

FOGLALKOZÁST kap 3 fodrász, 18
hímző (keresztöltéses munka) 1 szij-
gyártó, 10 kőműves (Ploiesti), 3 asztalos
1 kerékgyártó, 4 kovács, 2 molnár, 2
rézműves, 3 csopirt vezető vasmunkás,
kik rugós kalapácsokhoz értenek, 5 iparos
tanonc, 3 szobainas, 13 szolga személy-
zet, 68 háztartási alkalmazott. — Foglal-
kozást keres 4 fodrász, 1 cipész, 1 kö-
télverő, 4 kovács, 10 lakatos, 1 villany-
szerelő, 4 vasesztérgályos, 2 bádógos, 1
órási, 1 ápolónő, 1 nevelőnő, 2 házveze-
tőnő, a Hatósági Munkaközvetítőnél.

RÖVIDÁRUS segédet vagy leányt és
egy tanulóat keres a Kék csillag áruház.
Egyesülési (Szent László) tér. 185

ELADÓ HAZA

Kolozsvári utcán modern ház 150,000,
ugyanott 6 szobás lakás, korcsma, nagy
udvar 300 ezer, üzlet, ház elfoglalható
az egész 150 ezer. Halász utcán 4 szo-
bás beköltözhető 250 ezer, repülő hidnál
beköltözhető fürdőszobás 160 ezer,
Szacsavay utcán 5 szobás beköltözhető,
Szaniszló utcán 5 szobás beköltözhető,
Kálvária utcán beköltözhető 100 ezer,
Lipót utca 75, Páris utca 75. Vannak
több kisebb nagyobb házak, lakások,
üzletek, butorozott szobák. Ha lakását
házát, szőlőjét, eladni, kiadni, cserélni
akarja, bizalommal forduljon hozzám,
diszkrétan azonnal elintézem

WEISZ GIZI

közvetítő irodája. Nyomda-utca 4. szám.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ Szacsavay-utca 11, de Szá-
renc-utca 14. számú házak kedvenc
ért. Értekezni lehet kizárólag Fek-
Sándornál, Szaniszló-utca 40.

ELADÓ 6 személyes porcellán sze-
viz, Balogh színes rajzok, egy érem-
pészeti műterem teljes felszerelés
egyben vagy külön-külön. Ferdinánd
rály (Rákóczi) ut 30. jobbra. Szász. 1

FEHÉRNEMÜ eladók figyelmébe! A
fehérneműjét, szőnyeget, képet: érté-
síteni akarja, hozza el bizományba Fe-
dinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra.
18

ELADÓ teljesen új selyem paplan
hely halvány lilá és egy rózsaszín s
lyem vatta paplan, Madeira abrosz
szalvétával. Szász, Ferdinánd kirá-
(Rákóczi) ut 30. jobbra. 1

LÜSZTER RUHAFAKALON és nyá-
szövetujdonságok legolcsóbb
bevásárlási forrása

SZÉKELY

posztóáruházában Str. Avram
J. (Kossuth-utca) 5. sz. 18

TENNISZRACKET női fürdő sapka,
m. barna szövet, halvány lilá selyem
harisnya eladók. Ferdinánd király (Rá-
kóczi) ut 30. jobbra Szász. 13

HÁZMESTERNEK ajánlkozik maga-
nos nő, lakás ellenében. Cimet kérem
Hegedüs hirlapirodába. 16

FÜRDÖDRESSZEK, fürdősapka
tenniszracketek, prések, teniszlapdák
Farkas Áruházban, Jorga Miklós (Zöld-
fa) utca 5. 19

ELADÓ 250 éves Dámszarvas aggan-
szalon garnitúra a következőkből áll
1 berakós asztal, 6 fotel és egy kanap.
Különböző nagyságú perzsa szőnyegek
Zsiga Miklós (Lukács György) utca 30.
19

KÉT gyermekkosci eladó. Zsiga Mik-
lós (Lukács György) utca 32. 19

JÓFORGALMU bodega italméréssel
város központjában, betegség miatt á-
adó. Értekezhetni: Színház-utca 4. Esti
7—9-ig. 18

KISKERESKEDŐK figyelmébe. Csak
hétfőn. Minden vevő kap három darab
BORAX prima szappant ingyen. Nagy-
raktár Cladk és 400 yardos cernákban
valamint minden rövidáru cikkekben
Blum Testvérek. 18

JÓ forgalmu üzlethez társa-
keresek. Cim Hegedüs hirlapiro-
da. 19

KÜLÖNFÉLÉK

TÁRSULNA magános nő 40,000 leiv
üzlethez, esetleg megvételre keres
megfelelő üzletet. Ajánlatokat „Hadiö-
veg” jeligére kérek a Hegedüs hirlap-
irodába. 14

KI volna hajlandó egy 12 éves
egésszéges, erős, teljesen árv-
fiugyermekeket iparos tanulóak
4 évre teljes ellátással felfogadni
asztalos, csizmadia, cipész mes-
terségben.

ELVESZETT két Wertheim kassza
kulcs. Megtaláló szíveskedjék átadni
Hegedüs hirlapirodába jutalom ellen-
ben. 19